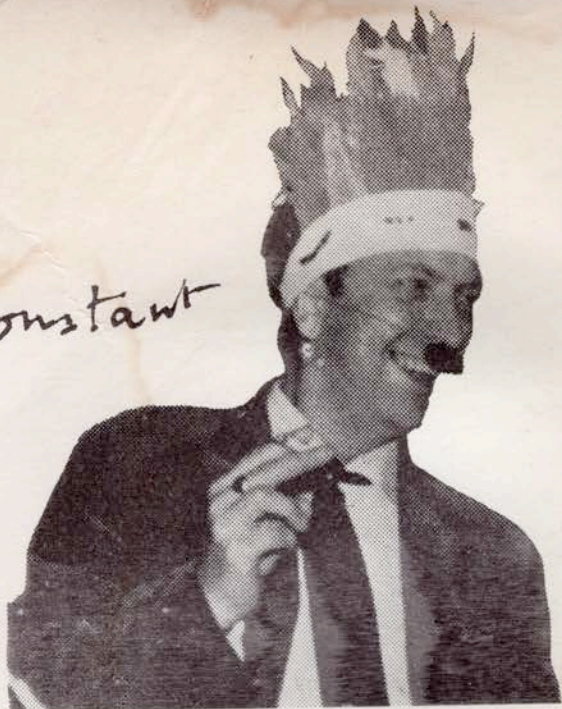

PROVO

4

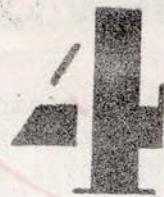
Constank

Leven betekent: creatief zijn, dat wil zeggen al het bestaande omvormen en veranderen. De creativiteit, zoals die zich in voorgaande culturen heeft kenbaar gemaakt is slechts een onvolledige en geremde creativiteit omdat de verandering van het bestaande voor slechts weinigen en dan nog op een beperkte schaal mogelijk was. De mechanisering leidt het tijdperk in waarin de mens meer dan ooit tevoren over de natuur zal heersen en waar het

hem mogelijk zal worden de wereld naar zijn wensen, naar zijn beeld te vormen. De creativiteit van de toekomst zal daarom meer direct op het leven zelf, op de dagelijkse levenspraktijk betrekking hebben, die dan ontbonden zal zijn van de strijd om het bestaan. 1964

NEW

Dit is PROVO nr.
28 oktober 1965
redactie: Karthuizersstr. 14 hs
admin.: Valkenburgerstr. 132 IV
AMSTERDAM

PROVO kost los fl,-
giro: 43 98 21 tnv. JB Metz A'dam.
Omdat men Provo, als anarchisties tijdschrift, geen giro wilde geven (!), was onze giro tijdelijk geblokkeerd.

PROVO geeft elke maand enkele "provokaties" uit, losse pamfletten. Eén vindt u er ingesloten. PROVO verschijnt maandelijks.

Jaarabonnement: fl12,- Voor studenten en scholieren: fl9,-.

Van de overschotten van de provokaties nr. 1 t/m 8 zijn voor de liefhebbers nog enkele sets, gebundeld met nog een paar andere provo-publikaties, à fl2,50 verkrijgbaar bij de admin.

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

martijn ananar
erik van daale
koen calliauw
peter bronkhorst
frans burlage
pim dekker
joop dielemans
roel van duyn
rob de groot
robert jasper grootveld
bart van heerikhuizen
garnt kroeze
hans van der mark
constant nieuwenhuys
luud schimmelpenninck
marja götze
rob stolk
carlos piesaar

een krant is het produkt van kollektieve creativiteit

BABYLON

new babylon

"Psychologen, sociologen, politici, allen staan zij verwonderd en zonder afweer tegenover een nieuw verschijnsel dat zij noch begrijpen, noch verklaren kunnen: de opstand van de homo ludens.

De jonge mensen van deze tijd komen in beweging, gedreven door een niet te onderdrukken neiging. Zij willen hun leven intensiever maken, zij willen het avontuur, dat zij tevergeefs zoeken, provoceren, zij willen het leven bevrijden van de sleur die de arbeid eraan geeft, zij willen het leven tot een spel maken, desnoods met geweld.

Het overal optredende verschijnsel van een jeugd die weigert de bestaande "orde" te aanvaarden - de "hipsters", "teddy-boys", "rockers", "mods", "halfstarken", "blouson noirs", "beatniks", "nozems", "stiljagi", en hoe zij verder ook genoemd mogen worden - dit verschijnsel heeft een, tot dusver veronachtzaamde revolutionerende werking.

Deze massa-jeugd, welvarender en talrijker dan ooit tevoren, wordt gedreven door een dadendrang die in een leegte slaat, die gefrustreerd moet blijven. Deze drang is niet langer in toom te houden, zij zal zich, hoe dan ook, steeds sterker doen gelden. Tot het moment waarop de sublimering van deze drift tot creatieve drift, 'speel'-drift, mogelijk zal zijn geworden, zal zij zich uiten in agressiviteit, en zich keren tegen alles wat haar bevrediging in de weg staat".

constant

In 1964 deed Constant Nieuwenhuys deze opmerkelijk provocerende uitspraak, nog voor iemand van dr. Buikhuisen of van PROVO gehoord had. Constant (nu 45) was een van de oprichters van de Eksperimentele (schilders-) Groep in 1948. Hij schreef het manifest en moet beschouwd worden als de intellektuele moter van de groep. In 1949 richt hij samen met de Deense schilder Asger Jorn het tijdschrift COBRA (Copenhagen, Brussel, Amsterdam) op.

Als de COBRA-groep in het begin van de vijftiger jaren uiteenvalt, gaat Constant zich minder met schilderen en meer met de problemen van de stad en de ruimte bezig houden. Langzaam

ontwikkelt hij dan de idee "NEW BABYLON".

In het Haags Gemeentemuseum exposeert Constant tot 21 november 1965 zijn schetsen en ontwerpen voor New Babylon. Wat is New Babylon?

Omdat New Babylon ons een anarchistiese toekomstvisie lijkt, geven wij over New Babylon en alles wat daarmee samenhangt het woord aan de auteur zelf, Constant:

"Prakties gezien is New Babylon (de wereldstad van de toekomst) opgebouwd uit een aantal sectoren (20 tot 50 hektaren groot) die zich ongeveer 16 meter boven de grond bevinden, op elkaar aansluiten, zich in alle richtingen voortzetten en het landschap omsluiten. Er ontstaat één totale wereldstad die de aarde als een net omspant. De bodem blijft vrij voor snelverkeer en landbouw, vrije natuur en historische monumenten, de daken der sectoren dienen tot vliegvelden en promenades. Alle sectoren zijn uit meerdere verdiepingen opgebouwd: de ruimten der sectoren kunnen door mobiele elementen naar behoefte gebruikt en veranderd worden; daarnaast heeft elke sektor een of meer permanente woonhotels en openbare gebouwen. Behalve de woonhotels zijn de binnenruimten bestemd voor kollektief gebruik en hebben geen andere functie dan artistiek medium te zijn.

New Babylon, zoals ik dat heb beschreven in "NEW BABYLON", SKIZZE ZU EINER KULTUR", dat binnenkort in Duitsland gaat verschijnen, kan echter niet van vandaag op morgen verwezenlijkt worden. Voor de Duitse televisie heb ik op de vraag "wanneer?" geantwoord: over 50 of 100 jaar misschien. Zou men nu met mijn plannen gaan eksperimenteren, dan zou dat een op niets slaande mislukking worden, omdat New Babylon bedoeld is voor een wereld met geheel andere economiese en psychologische voorwaarden.

Kollektieve creativiteit.

De onontbeerlijke economiese voorwaarde voor het bestaan van New Babylon is de volledige automatisatie van de industrie door middel van computers. Daardoor zal er een maatschappij van overvloed ontstaan. Overvloed niet alleen aan voedsel en de andere materiële voorzieningen in de menselijke behoeften, maar ook een overvloed aan vrije tijd. Dat is allemaal potentiëel mogelijk.

Het zal een feit van enorme betekenis, zijn als de arbeid, die nodig is om het leven in stand te houden, niet meer door de mens zelf, maar door de machines, het nieuwe proletariaat, en door de computers zal worden verricht. Automatische fabrieken, die uit overwegingen van hygiëne onder de aarde zijn gebouwd, zullen alles produceren wat de mens nodig heeft. Een ommekeer, zo revolutionair als toen de mens in het neolithicum gedwongen werd om zijn voedsel en de andere noodzakelijkheden te gaan maken, daar hij niet meer van de jacht en de spontane opbrengst van de aarde kon leven. Als het zover is, als alle arbeid geautomatiseerd is, komt de mens voor het eerst in de gelegenheid om zijn leven werkelijk in vrijheid te gaan beleven, om het als medium en inzet te behandelen, zonder er de materiële voorwaarden voor te hoeven scheppen. Goed, er zal nog wat rest-arbeid te verrichten zijn (niet alle arbeid kan geautomatiseerd worden), maar dat kan geen belemmering zijn voor de kollektieve creativiteit die dan uit de mensen zal loskomen.

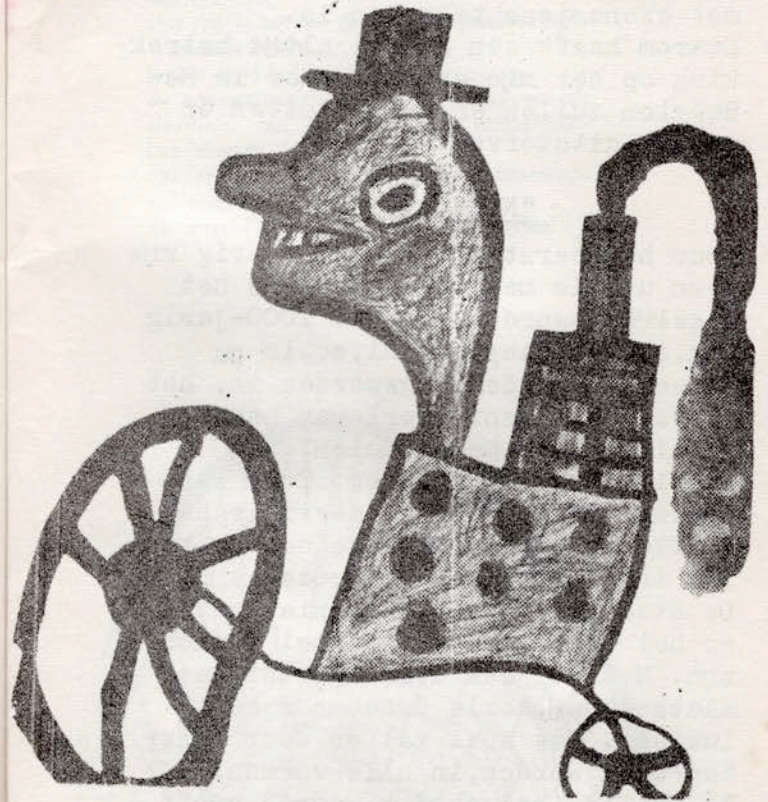
In ieder mens sluimert een creatief wezen. Daarop hebben Schiller, Novalis en Lautréamont bv. in de vorige eeuw al gewezen. Creativiteit is een menselijke drift en niet een "genade gods". In New Babylon zal onze sluimerende creativiteit ontwaken! De economische voorwaarden zijn er dan toch aanwezig voor! Wie nu nog zijn tijd moet doorbrengen om aan de kost te komen, zal dan haast genoodzaakt zijn creatief te worden om niet aan verveling ten onder te gaan. Hij zal de homo ludens zijn, hij zal gaan spelen, zijn leven is immers niets dan een spel, in zo'n computer-kultuur.

Autoriteiten overbodig.

Ik geloof dat de zogenaamde misdadigheid er zijn einde zal vinden. De "misdad" van nu is alleen maar een gevolg van de huidige economische omstandigheden. Waarom pleegt men een roofmoord? Uit een economisch gebrek, wat in New Babylon ondenkbaar geworden is. Waarom een lustmoord? Uit de een of andere frustratie, die in de volledige vrijheid van New Babylon niet zal voorkomen. Ik geloof nl. dat de agressiedrift in de mens, in de New Babylonische omstandigheden zal sublimeren tot een speeldrift. In het begin van deze eeuw schreef Freud al aan Einstein dat de menselijke agressiedrift zal moeten sublimeren in deze speeldrift, wil de mensheid niet

Het socialisme heeft het recht op arbeid geproclameerd. De historische fase, die wij na de oorlog zijn binnengegaan (ik denk hierbij vooral aan de mogelijkheid de productie te automatiseren) geeft ons aanleiding het recht op niet-arbeiden te eisen.

1961

New-Babylon houdt bewust géén rekening met de actuele omstandigheden, met de beperkingen die ontstaan uit de huidige maatschappelijke constellatie.

New-Babylon ontsnapt daardoor aan het échec van de moderne architectuur, aan de botsing tussen de creativiteit en de huidige economie, aan het gedwongen opportunisme van architect en stedebouwer.

New-Babylon rekent met de middelen waarover wij zouden kunnen beschikken, met dat wat potentiëel mogelijk is. Het is in zoverre een utopisch project dat het de actuele werkelijkheid negeert, dat het doet alsof die beschikbare middelen óók werkelijk gebruikt kunnen worden. Maar **New-Babylon is als een strip-tease: het prikkelt tot actie** en daarom is het toch reëel.

1961

aan oorlogen te gronde gaan. En ik geloof dat dat in New Babylon inderdaad gebeuren zal.

De economiese basis voor een anarchistiese maatschappij is in New Babylon eindelijk gelegd. Autoriteiten zullen vanzelf overbodig worden. Het privé-bezit is immers opgeheven en gebrek heeft niemand er meer door de geweldige produktie van de geautomatiseerde fabrieken. Een bepaalde moraal zullen de autoriteiten niet meer te verdedigen hebben, daar elke moraal een konsekwentie van een maatschappij met economiese tekorten is. Daarom heeft een moraal altijd betrekking op het mijn en dijn. Maar in New Babylon zullen én autoriteiten én moraal uitsterven.

"NUT" uit de tijd.

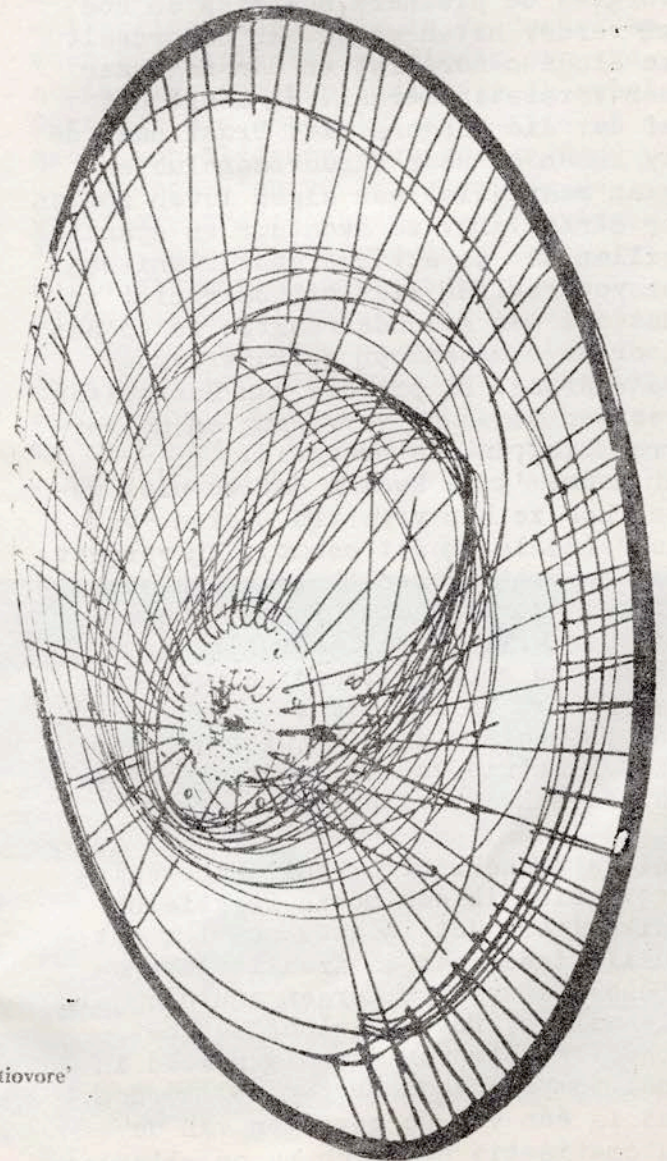
Voor het eerst is een 1000-jarig rijk geen utopie meer. Technies is het mogelijk geworden. In dat 1000-jarig rijk, in New Babylon zal, zoals nu misschien duidelijk geworden is, het NUT zijn betekenis verloren hebben. Wat is nut in New Babulon?

Nut is iets van vroeger. Toen was "nuttig" wat in onze materiële behoeften voorzag. Deze behoeften zullen in New Babylon bevredigd zijn. De stad New Babylon zal niet meer op het nut, maar op het spel gericht zijn. Het is geen utilitairistische maatschappij, zoals deze, maar een ludieke. Het spel zal er door ieder bedreven worden, in alle vormen. RECREATIE (belachelijk woord) heeft er geen betekenis meer, omdat alles er KREATIE is.

De mens zal er spelend over de aarde zwerven, als een nomade: de woonfunctie wordt er vervangen door een hotel-accomodatie voor de trekkende bevolking. De verkeersfunctie krijgt er de betekenis van joy-riding. Jullie Witte Fietsen-plan vind ik wel erg goed, maar nog te beperkt. Het moet uitgebreid worden met een Witte Autoos-plan en een Witte Helikopters-plan. Alle vervoer zal in New Babylon uiteraard gekollektiviseerd worden.

Om deze redenen verschillen mijn (an)-architektoniese ideeën dan ook hemelsbreed van die van Le Corbusier. Zijn ontwerpen zijn nog volledig op het nut gericht. Op de producerende mens in een funktionele omgeving. Maar ik wil juist een anti-funktionele omgeving voor een spelende mens! En de enige anti-funktionele ruimte die ik tot

new babylon wordt de ambiance totale van de homo ludens;
de homo ludens is het nieuwe mensentype uit de geautomatiseerde wereld;
de geautomatiseerde wereld zal veel vrije tijd laten;
in die vrije tijd maakt de mens in kollektieve creativiteit zijn eigen nederzetting;
die nederzetting in model noemt constant: 'new babylon';
new babylon is de omgeving voor een nieuw mensentype;
dit mensentype heet 'homo ludens';
deze homo ludens ontwikkelt zich in de bevrijde tijd;
zijn tijd is bevrijd door de automatisering;
'à nous la liberté.....';
'après nous la liberté';
de automatisering verlost de mens van de slavernij, van de dwang tot nuttigheids-handelingen;
zijn wereld bouwt het ludieke mensentype spelend;
die wereld noemt constant 'new babylon'.

spatiore'

duzver-ontmoet heb is de anti-rook-tempel van Robert Jasper Grootveld in Amsterdam. Daar wordt gespeeld en niets nuttigs bedreven.

Nu ik het toch over jullie heb: Een journalist van het Parool vroeg mij of ik een sociale ruimte in deze maatschappij kende, zoals de sociale ruimtes die er in New Babylon volgens mij moesten zijn. Ik zei: "Ja, het plein rond het Amsterdamse Lieverdje". Want daar wordt door jullie gespeeld zoals dat in New Babylon op grotere schaal zal gebeuren. De politie fungeert er niet als spel-partner (zoals Mods en Rockers voor elkaar spel-partners zijn) maar als de spel-breker, die de realiteit weer invoert.

PROVO.

Het proefschrift van die dr. Buikhuizen vond ik erg slecht. Ik moet toegeven dat hij er werk van gemaakt heeft, maar hij behandelt in z'n boek een te kleine, onrepresentatieve groep van de jeugd: domme nozempjes. Hij vergeet de pleiners, beatniks en hoe zij verder heten mogen. Hij beoordeelt ze als een moralist en dan nog naar een versleten moraal. Hij keurt het af dat die jongens niet braaf naar de tv kijken of naar figuurzaagclubjes gaan maar juist een eigen leven zoeken op straat. Dat ze avontuur en spanning willen, dat ze actieve gebeurtenissen provoceren. Hij ziet blijkbaar niet in dat dat een gezonde reactie is op een door de maatschappij gefrustreerde dadendrang. De provoos van Buikhuizen vechten tegen de verveling en de vervreemding, dat is prachtig. Hij neemt 't ze kwalijk dat ze niet weten hoe ze hun vrije tijd moeten "vullen" (zoals hij dat noemt). Hij vergeet dat de maatschappelijk lagere klassen nu pas voor 't eerst in de geschiedenis met vrije tijd in aanraking komen en dat ze nooit geleerd hebben hoe daarmee om te springen. Het provocisme zie ik juist als een geboortestuijp van de aanstaande kollektieve creativiteit.

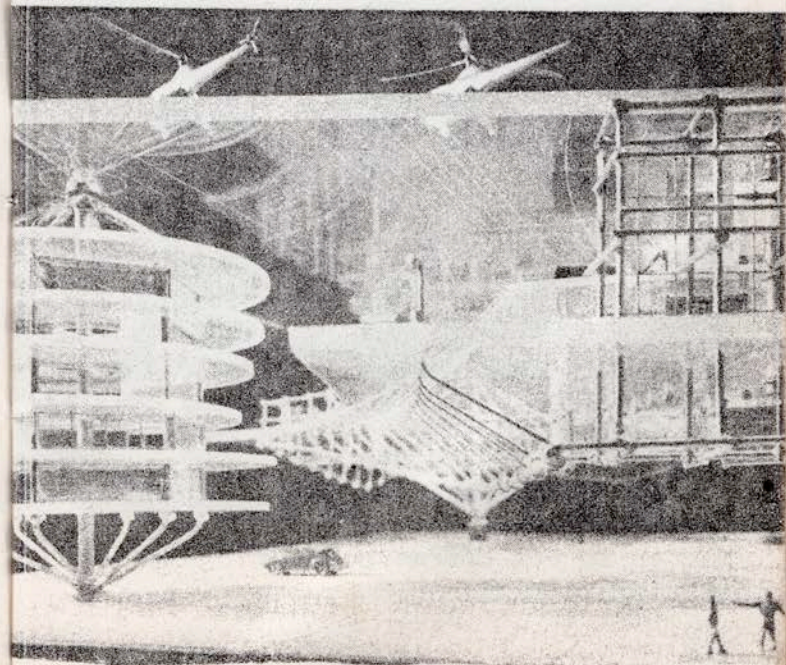
Jullie tijdschrift en jullie beweging provo vind ik een mooie reactie op Buikhuizen. Het is goed mogelijk dat jullie inderdaad de Kreatieve Vrijetijdsbesteders van Morgen zijn die jullie willen zijn. Ik geloof dat het provotariaat over de hele wereld in snel tempo steeds roter zal worden. het is één van de gevolgen van de automatisatie die zich nu op allerlei gebieden voltrekt, waardoor de produktie niet meer door ons maar door de

machine verzorgd wordt, met als resultaat dus de toenemende vrije tijd. Ik verwacht daarom dat binnen afzienbare tijd het provotariaat de omvang bijna zal hebben van het huidige proletariaat.

Sociale wereldrevolutie.

De automatie zal een nieuwe impuls zijn voor de klassenstrijd. Het proletariaat zal uit zijn apathie worden wakker geschud. Automatiseering brengt immers steeds grotere werkeloosheid met zich mee; wat vroeger de arbeider deed doet nu de machine of de computer. In Amerika vechten de vakbonden al tegen de automatiseering, vooral bij de kranten, om te voorkomen dat de mensen op straat komen te staan. In Amerika wordt daar nu een kunstmatige oplossing voor gevonden in de vorm van schijnarbeid: de ondernemers laten hun arbeiders in een week het werk verrichten waar ze vroeger maar drie dagen voor nodig hadden, om werkeloosheid te voorkomen.

Amerika zit in z'n maag met de automatisering. Automatiseering is de doodsklap voor het kapitalisme. Binnen een economies systeem van bezitters en arbeiders kan men onmogelijk automatiseering op grote schaal doorvoeren zonder een der componenten van dat systeem, de arbeiders, grote schade toe te brengen. Automatiseering heeft daarom de neiging tot kollektivisatie. Amerika moet zijn automatiseering nu al kunstmatig afremmen. De economiese structuur in Rusland is geschikter voor automatiseering. Groeiende werkloosheid (die daar al begint op te treden) kan in Rusland worden opgevangen dankzij de veel betere sociale

voorzieningen. Daarom kunnen de kommunistische landen, als ze eenmaal goed industrialiseren en automatiseren, de voorsprong die het Westen nu nog heeft snel te niet doen.

Automatie werkt ook internationalisme in de hand. Voor grote investeringen zijn immers grote economische eenheden nodig. Ik kan me daarom voorstellen dat Nederland rond bv. 2000 opgegaan zal zijn in een veel groter geheel. Behalve grotere economische konsentratie om de grote investeringen te kunnen doen is ook elke loonronde bevorderend voor de automatie. Hoe duurder de arbeider is, hoe eerder de baas tot de aanschaf van automaten zal overgaan. Dat alleen al is voor mij een rede om elke loonactie te steunen. De loonronde van vorig jaar bv., van 5%, heeft in sommige gevallen al tot automatie geleid.

Misschien ben ik te optimistisch, toch ben ik geen "fortschrittsgläubige". Het is best mogelijk dat er een atoombomoorlog uitbreekt, maar het is voor mij de vraag of daarna alles verloren zal zijn. Ik heb een groot vertrouwen in de capaciteiten van de mensen. Wat de geboorte-eksplosie betreft: dat is inderdaad een dreiging, maar daar staat tegenover dat naar mijn mening de welvaart steeds zal toenemen en ook de ontwikkeling van de mensheid. Hogere ontwikkeling en meer welvaart doen het geboortecijfer over het algemeen dalen. De mensen zullen in welvaart de seksualiteit meer als spel gaan bedrijven, wat men in Ameri "petting" noemt.

Daarom geloof ik niet in de katastrofale gevolgen van de geboorte-eksplosie. Want ook het voedseltekort kan worden opgeheven als men in het Westen maar geen voedsel "doordraait" of eenvoudig in zee stort om de prijs maar hoog te houden. Bovendien neemt de produktiviteit van de aarde door mechanisatie sterk toe. In Duitsland kunnen ze in een zg. "turm-gewachshaus" al groente op kiezol kweken! Zo'n turmgewachshaus is een enorme kas in de vorm van een toren. Op elke etage van de toren, wordt groente gekweekt, terwijl de toren in 't rond draait. Aan de lopende band komen de verse kropjes sla er beneden uit. De "kippenfabrieken" in Japan wijzen in dezelfde richting. We zitten midden in een enorme sociale wereldrevolutie.

Provo = New Babylonier.

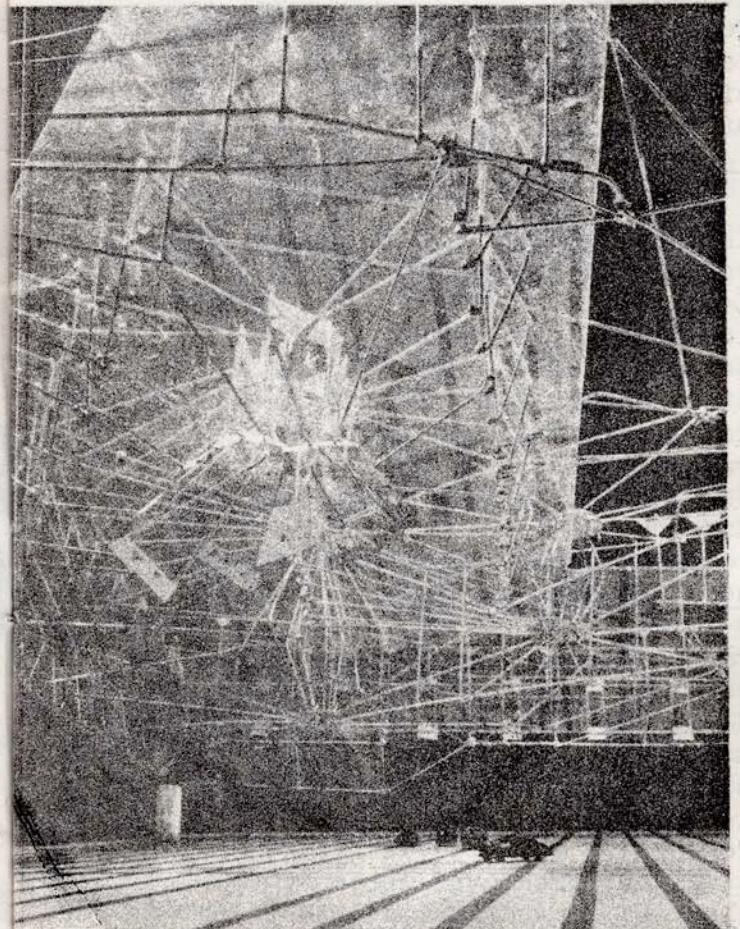
Daarom begrijp ik jullie pessimisme niet goed. In Provo 2 las ik: "Provo ziet in dat het de uiteindelijke verliezer zal zijn."

Ik geloof juist dat de provoos de uiteindelijke winnaar zullen zijn. Jullie zijn de eerste lichting van een enorm, toekomstig wereldprovotariaat. Jullie spelen het spel dat in New Babylon op groter schaal en op hoger nivo gespeeld zal worden.

De politie-agent, jullie tegenstander, verdedigt de wereld van gisteren, de provoos vertegenwoordigen de wereld van morgen!"

(rvd)

zie voor new babylon
verder nog de
middenpagina

Eigendom is diefstal

"AL IS DE MISDAAD NOG ZO SNEL, DE POLITIE ACHTERHAALT HEM WEL", is de veel gebruikte leuze om eventuele adspirant-inbrekers van hun daden te weerhouden.

Deze geijkte leus is mij ook vaak voorgehouden, gelukkig heb ik me daar nooit aan gestoord. Waarom zal ik later wel vertellen.

Een ieder die zich op het inbrekerspad begeeft verwacht dat hij net door de mazen van de wet zal glippen. Zo ook ik.

Goed, een korte levensschets lijkt mij voor geïnteresseerden (BVD-ers bv.) wel op zijn plaats. Of (voer) voor psychologen die altijd zo graag de oorzaak willen weten van het gedrag van hun cliënt, zich nooit afvragend of er misschien met die oorzaak iets mis is. Zoals de oorzaak die bestaat in de tegenstelling have - have not. Psychiaters, reclasseringsfiguren, kinderbeschermingselementen etc. schijnen deze (wan)verhouding als normaal te beschouwen en iedere aanslag daarop moet uit de wereld worden geholpen.

Teveel ga ik natuurlijk ook niet vertellen, ik heb nl. de pest aan dossiers van die klote geheime diensten of van de politie.

Voor galg en rad.

Ik werd geboren in een nieters, klein volksstraatje, vijf minuten van het Leidseplein, ingesloten door verschillende politiebureaus, in een gezin bestaande uit 3 personen, een oude stoel en een vuilnisbak (de waarheid, de hele waarheid en niets dan de waarheid).

Je groeit op in een sfeer (verantwoordelijke ouders, ooms en tantes, scholen, terechtwijzende inspecteurs) van, "zo hoort het, dus zo is het". Reeds op 3-jarige leeftijd had ik daar al tabak van en sprong op eigen initiatief in het voor mij diepe water van het Amsterdamse bos. Niet als een bewuste zelfmoordpoging, maar omdat ik te vooruitstrevend was om te wachten op het A-diploma.

Tot op een bepaalde leeftijd volg je deze voorgeschreven lijn, maar plotse-ling wijk je daar van af. Je merkt dat kastanjes er zijn om te rossen, lege melkflessen (die pik je bij de melkfabriek) om in te wisselen, brandmelders om in te drukken, ventielen om

los te draaien, ruiten om in te gooien, agenten om op te vloeken en yankees om (met een zielig gezicht) "money uit de pocket" te halen. Niemand zou durven zeggen dat dit misdadig is. Het is maar kinderspel, geen bewuste provocatie van de maatschappij.

MISDAAD?

Dat volgt pas een paar jaar later, als de kapitalistische maatschappij zelf jou naar de misdaad (!) heeft gevoerd. Het kan niet anders. Deze maatschappij met haar uitbuitersmentaliteit, hevig onderbetaalde diensten (ik "verdiende" toen als leerling-typograaf ± f30 per week).

Voor iemand die dat jarenlang aan den lijve heeft ondervonden (juist in de tijd dat de geest gevormd wordt) wat het betekent in een kapitalistische maatschappij te leven, is het duidelijk dat zijn aanslag op deze maatschappij geen misdaad maar een weldaad is. Dat het een sociale functie heeft, nl. een saamhorigheidsgevoel met de anonieme massa, waarvoor jij als woordvoerder optreedt. Het kardinale punt is: het protest tegen het privé-bezit. Daaruit vloeit tevens voort dat je je verzet tegen elke instantie die zich geroepen voelt dit privé-bezit te verdedigen: de wet, politie, partijen etc.

Bij de inbraak speelt nog iets heel belangrijk mee. Je leeft dan pas. Iedere spier in je lichaam staat gespannen, je geest werkt koortsachtig, 't is een enorme hightoestand. Bij het binnenhalen van de buit bereik je de kick! En wee degene die dan jouw verworven goederen afhandig tracht te maken, je zal het verdedigen tot het uiterste.

Van kwaad tot erger.

Op een avond liepen we naar Krasnapolsky om te kijken of er wat te beleven viel. Dat was niet het geval. Tegenover Kras stond een enorm hoog hek van de Bijenkorf. De lezer moet weten dat hekken een obsessie voor me zijn. Waar hekken zijn wordt "iets" angstvallig verborgen.

En dan ligt het in mijn lijn om te weten te komen wat er verborgen wordt. We klommen erover en belanden op het kleine parkeerterrein van het administratie- en expeditiegebouw. Een trap leidde naar een platje waar we op klommen en met een stukje ijzer probeerden we de ramen in te slaan. Dit maakte zo'n lawaai dat we er maar van af zagen. We zochten een andere weg en vonden die in een balkonnetje, bij het begin van de trap die naar het platje leidde.

Eenmaal op de eerste etage gekomen klommen we langs een verlichtingspaal naar de tweede. Zonder moeite konden we het gebouw binnen komen, omdat de deur uitnodigend voor ons open stond.

De eerste fase was voltooid. In de eerste gang dreunden enkele machines, de goederenlift stond open en het licht brandde.

Leven?!

We liepen door de gangen enkele etages hoger en slopen een kantoor binnen, waar we rustig een sigaretje rookten achter het een of andere directeursbureau en onze jaszakken met nygonsokken volpropten.

Op de hoogste etage kwamen we aan het einde van de gang en stapten een kantoor binnen, die uitkwam op de verbinding tussen het administratiegebouw en het warenhuis zelf.

Voorzichtig liepen we over het dak van de verbinding en klommen via de dakgoot op de grote ronde koepel, vanwaar we een prachtig uitzicht hadden op de Dam. Op de hoek van P&C stonden twee nietsvermoedende dienaren der wet. Wij een pret!!

Voorzichtig klommen we weer van de koepel af omdat daar geeneen ingang tot het gebouw was. Weer in de dakgoot gekomen zagen we een ventilatieraampje, dat we met een stuk hout kapot sloegen. Voorzichtig voor de uitstekende glaspunten klommen we het nauwe gat binnen. Het was nog even een probleem wie er het eerst naar binnen zou gaan. Het kon namelijk best wezen dat verdachte individuen op het glasgerinkel af waren gekomen en achter de deur van het kantoortje stonden te wachten. Dat bleek niet het geval.

We openden de deur en stonden (alweer) in een schaars verlichte gang. Geruisloos (trek altijd suède schoenen aan en géén ritselende nylonjassen!) liepen we ook die weer door.

We kwamen bij een trapje, dat ons in de afdeling wasmachines terecht deed komen. Daar hadden we natuurlijk niets aan. We struinden verschillende afdelingen door en omdat het zo donker was namen we een paar reclamefolders en maakten midden op het gangpad bij de radio- en platenafdeling een vuurtje. Genoeg om ons even te oriënteren.

BUIT.

We pakten twee week-end-koffers en gingen aan de slag. Op de radioafdeling pakten we een transistorradio, niet wetend dat deze vastzat dmv. een kettinkje aan zeven andere radiootjes. Zodoende hadden we net een sliert

knakworstjes, maar dan van transistorradiootjes. Enkele filmcamera's konden we ook wel gebruiken en die verdwenen ook in de koffer. Gereedschap konden we ook mooi kwijt en ook dr in.

Ik leverde gewoon op bestelling. Een collega van me had een paar dagen tevoren aan me gevraagd of ik niet een bankschroef voor hem kon krijgen, en ja hoor! hij lag er ook. M'n collega was zeer tevreden over de snelle levering. Na eerst lekker chocola en andere zoete troep gegeten te hebben wilden we met de koffers verdwijnen. Maar dat ging zo maar niet!

Bij het trapje was een boomlange kerel aan het werk die daar kratten met drank aan het opstapelen was. Oeih! Onze enige uitgang was gebarricadeerd door die vent. Een half uur lang zwierven we door het gebouw op zoek naar een andere uitwijk-mogelijkheid. We vonden 'm niet. Het zweet stond ons op het voorhoofd. Heel voorzichtig teruggekomen bij die trap bleek die vent weg te zijn. Was dat een bof!

Zo snel we konden liepen we de trap op, de gang in en via de overloop naar het administratiegebouw. Via de eerder beschreven weg kwamen we weer in de Warmoesstraat, waar we op een (geleende) brommer wegraasden. Was dat een opluchting!

Gezien echter het succes van onze spontane actie kregen we de smaak er van te pakken en keerden weer terug, met een klein oponthoud bij het Spui waar we enkele homo's omver reden.

Via via kwamen we weer in het warenhuis terecht, maar met één verschil: op elke etage brandde volop licht. Ze maakten het ons wel gemakkelijk. Weér stopten we een koffer vol en verdwenen nu tamelijk snel. Als we echter geweten hadden dat er rechercheurs in het gebouw aanwezig waren (we hadden onszelf verraden door de vele chocoladewikkels en sinaasappelschillen) hadden we ons wel tweemaal bedacht.

RECHERCHE.

Op de vijfde juni 1962 donderde ik op m'n werk van de trap en had een licht gekneusde arm. De volgende dag, een woensdag, ging ik ermee naar de dokter. Dat was m'n ongeluk. Ik mocht er namelijk wel mee werken; was ik niet naar de dokter gegaan, dan had de controlearts gekomen en me een paar dagen rust voorgeschreven.

Om een uur of half elf smorgens, op een mooie zomerse dag, ben ik toen maar aan de slag gegaan. Smiddags om een uur of twee stond ik aan m'n pers en werd ik

door de chef geroepen, die twee individuen bij zich had staan.

"Hoe heet je?"

Ik noemde m'n naam.

"Je adres?"

Dat gaf ik ook.

"We zijn van de recherche, Warmoesstraat".

Ze keken me veelbetekenend aan, alsof ze verwachtten dat ik door de knieën zou gaan.

"Hoezo" luidde mijn antwoord.

"Weet je dat niet?"

"Nee."

"Nou ga dan maar mee". Tussen hen in, nagekeken door het personeel van de drukkerij wandelden we de straat op. Eenmaal buiten gekomen toonden ze een camera.

"Ken je die?" Nu hadden ze me.

"Ja, die ken ik".

"Bijenkorf?"

Ik schudde van ja. Even later kwam er een overvalwagen waar we alle drie in

stapten op weg naar de Warmoesstraat. Hoe het is uitgekomen weet ik nog steeds niet. Misschien zijn we te openhartig geweest bij de verkoop, misschien hebben ze de vingerafdrukken van m'n vriend ergens gevonden. (Hij was al eerder in aanraking met de politie geweest).

IN DE BAK.

Jammergenoeg is de slagzin waarmee dit verhaal begon ook op mij van toepassing geweest. Ik moet zeggen dat die tijd voor mij bar ellendig is geweest. Je sult van de ene cel naar de andere. Tralies, tralies, dikke deuren, kale muren, holle voetstappen, rinkelende sleutels, één (gecensureerde) brief per week, dominees, paters, rijkspolitie.

Het huis van bewaring in Amsterdam. Met zijn fenomenale luchtplaatsen, bij de ingang een stap breed, lengte elf stappen, bij het eindpunt vijf stappen, hoge muren aan weerskanten, traliewerk boven je hoofd, traliewerk vóór je.

Als er nou een bordje: PAS OP LEVENSGEVAARLIJK! hing, zou je niet beter weten dan dat je in Artis zat. Glurende bewakers die erop letten dat je niets onbehoorlijks (!) uithaalt. En na een half uur mag je weer naar je cel terug. Boem, knars, daar slaat de deur weer achter je dicht en je kijkt een beetje wezenloos in het rond. Wat zullen we nu eens gaan doen!!

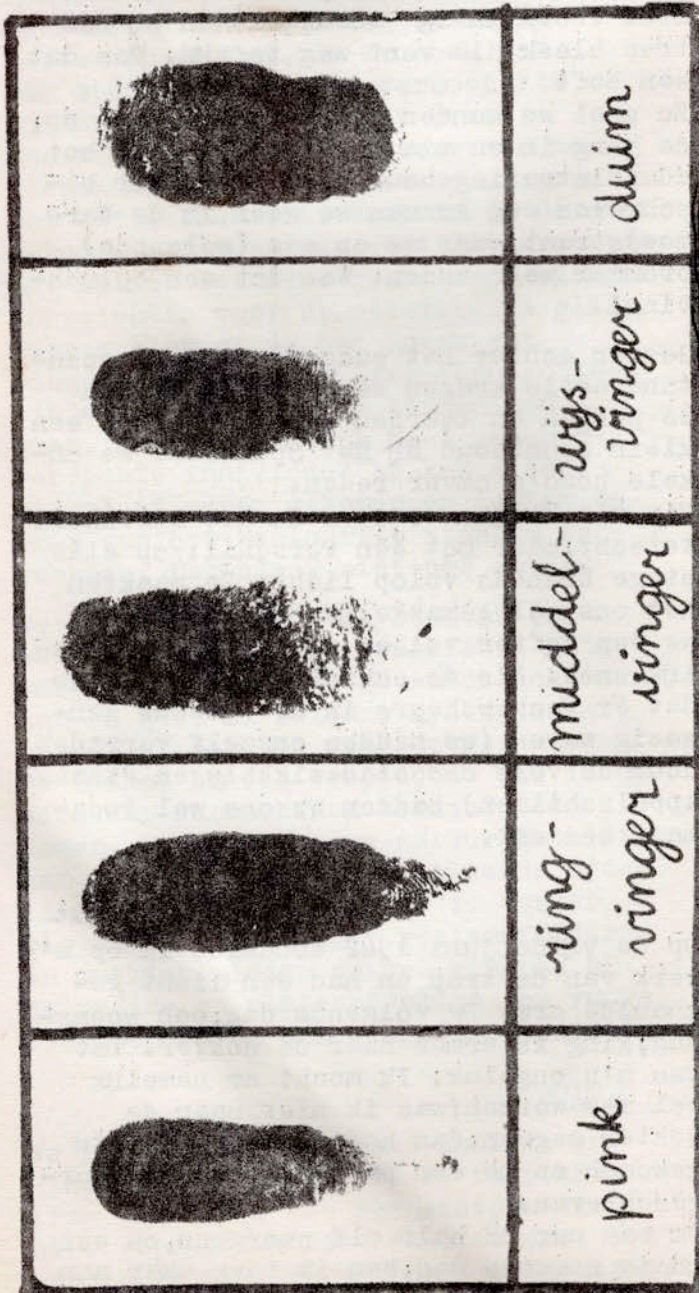
Een potje dammen? Ja, met wie eigenlijk? Een damspel heb je niet. Nou, eh, wat lezen dan! Maar die vier boeken in de veertien dagen heb je allang uit. Er zit niets anders op dan maar wat spaken te gaan rijden, voor je drie gulden in de week. Goedkope arbeidskracht voor rijwielfabrieken.

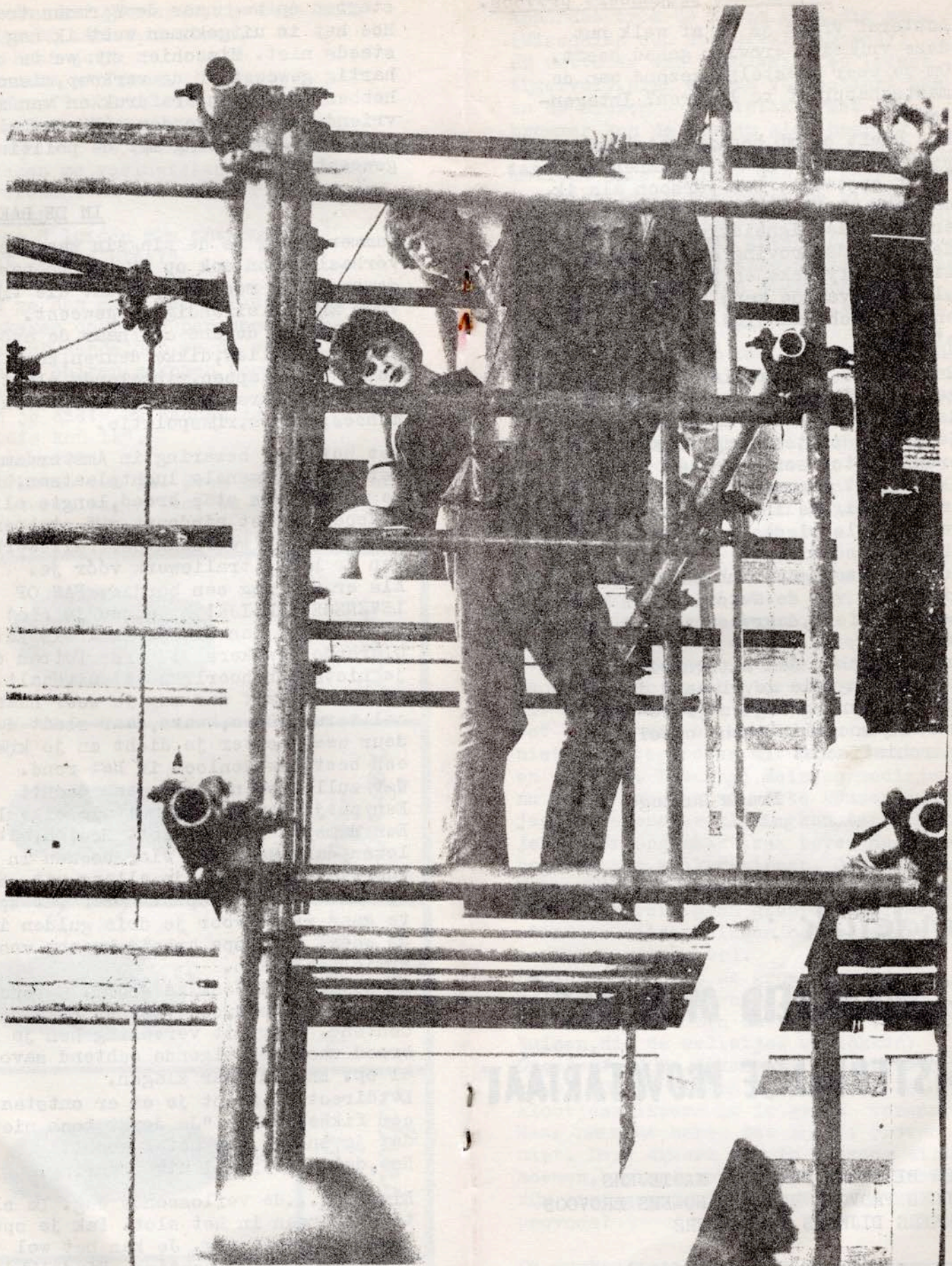
En het eten is ook zo enorm. Savonds krijg je jebrood, ook voor de volgende ochtend. Maar uit verveling heb je het brood voor de volgende ochtend savonds al op. En dan maar klagen.

De directeur roept je en er ontstaat een fikse ruzie: "Je denkt toch niet dat je in het Parkhotel woont?" Nee, dat woot je al uit ervaring.

Eindelijk...de verlossende dag. De sleutels knarsen in het slot. Pak je spullen en je gaat weg. Je kan het wel uitgillen van opluchting. Eindelijk de dag der ontvluchting van de traliedictatuur. De gedeprimeerde stemming waaraan je wekenlang bent onderworpen verdwijnt eensklaps.

(vervolg pagina 20)

PROVOOS IN NEW BABYLON

ambiance de jeu
gemeentemuseum - den haag

Achteraf vraag je je af welk nut deze vrijheidsberoving gehad heeft. Om je weer geestelijk gezond aan de maatschappij af te leveren? Integendeel!

Het heeft op mij beslist niet afschrikwekkend gewerkt, maar de innerlijke haat juist opgewekt. Een persoon als ik, met een sterk ontwikkeld vrijheids- en rechtvaardigheidsgevoel heeft in de vrijheidsberoving een misdaad gezien. De fysieke en psychische opsluiting van de mens staat in geen enkele rechtvaardige verhouding tot z'n daad.

En nou heb ik nog niet eens lang gezeten. Ik kan me voorstellen dat de persoonlijkheid van mensen, die jarenlang zitten, langzamerhand afbrokkelt tot een gebroken figuur. Ik zeg het nogmaals: niet de inbraak is misdadig, de instellingen die de weldaad als misdaad verdraaien, dat zijn de misdadigers.

Het en masse gaan inbreken ter vernietiging van de autoriteiten heeft weinig effect, daarvoor is hun macht te groot.

Er is slechts één alternatief: een samenleving die gevrijwaard is van elk dwingend gezag en privé-bezit, een vrij-socialistische ofwel een anarchistische!

Frans Burlage

eindelijk :

DE WAARHEID OVER HET AMSTERDAMSE PROVOTARIAAT

OVER BIETNIKS PLEINERS MAGIEJERS
BULLEN PROVOOS BROZEMS NOZEMS BROVOOS
KIKKERS DIJKERS EN DAMMERS

Vroeger was alles veel eenvoudiger. Je had alleen maar de nozem: Ned. Ond. Zond. Enig Moraal die zich onderscheidde van de "anderen" in kleding en gedrag. Waarom zijn er nu zulke moeilijke toestanden? In de eerste plaats omdat de brommer het straatbeeld begon te beheersen. Dit spektakel- en rookverwekkend

apparaat trok de nozem geweldig aan. (Misschien een seksueel symbool?) Hij zette er een buddiesiet op (meest tijgervel), hing er een vossestaart aan en de brozem was ontstaan. Met zijn brommer kon de brozem zich heerlijk uitleven, lekker knetteren voor de otomatiek. Maar daarmee was de kous niet... Naast, en later tegenover de brozem stond de Pleiner: Amsterdams ekwievalent voor de Amerikaanse greenwich- en londense bietnik, de franse eksistensjalist uit st. germain, zich onderscheidend van de anderen in filosofie, smaak en levensstijl.

Uit deze groep zijn dan voortgekomen de semipleiners, de supernozems, die het artistieke van de echte pleiners verloren, zich spiegelde aan de tieneridoolfabrikaazjekommersieraazje, zich langzamerhand ook motorisierden op poechjes en van het plein uitzwermden over de stad naar de bas, de kaaf, keldertje, lukkiestar, bamboebar, de dam.

De kontroverse met de brozems van de dijk is gegroeid, ze staan nu tegenover elkaar: de kikkers tegenover de bullen, de pleiners tegenover de dijkers, de mods tegen de rokkers (in engeland een streepje voor hier op skater-motors). Milieu: Uit betere kringen (van kantoorklerken tot dikbuiken) en scholieren of net-niet-meer tegenover uit arbeidersfam. en werkend. Kleding: Meisjes modiejeus, nu lange broeken of witte kousen, zwarte jassen, tegenover kleding konstant: Meisjes zwaar opgemaakt, rok boven de knie, hoge hakken, suikerspinnen. Gespreksonderwerpen: muziek seks sigaretten biet-sen tegenover: geen gespreksstof maar standaarduitdrukkingen op de julste momenten gelanseerd.

De antipatie van de groepen werd tot relletjes in zandvoort en amsterdam. Wie begon? Wie zijn de provoos van buikhuisen, die de relletjes uitlokken? Ongetwijfeld de dijkers, de bullen, de brozems. Zijn de dijkers de provoos? De klootjesvolkpers is in grote verwarring. Maar neem mijn heren dat zijn de provoos niet. Deze dijkers zou ik provoos willen noemen, brozem-provoos. De echte provoos zijn niet gemotoriseerd. Wie zijn de provoos?

De amsterdamse, nu nederlandse provoos zijn de eksponent van de internaatsjonale opleving van de politieke geanga-zjeerdheid van de nieuwe generaatsie. In amerika staat de situwaatsie op barsten. Dylan zingt "DON'T FOLLOW LEADERS", Mc Guire "We're on the eve of destruction". Op universiteiten vinden revoluutsies plaats. De bietniks hebben greenwich village verlaten en zich op het neger-

probleem gestort. Want bij hen ligt het begin van alle aksie, ook in Nederland.

De oude fietniks van het plein ondergingen een aderlating met het verlies van de semipleiners, maar de kern bleef bestaan. Zij bleven ongemotoriseerd, reizen liftend, werken weinig, zijn aangetrokken tot popart en marijuana, spuiheppening, rjg en leefden feitelijk anarchisties. Internationaal gaat de popart trouwens samen met een opleving van anarchistiese aktiviteit. The Who, engelse bietgroep, zegt ervan:

"Onze volgende plaat is echt popart, niet alleen het nummer, is popart, de tekst is jong en opstandig. Het is anti-middeleeuws, antibazig en anti-jonggehuwden."

De grote soosjale revoluutsie die de laatste vijf jaar plaatsgreep heeft gemaakt dat jeugd er niet leeftijd belangrijk is geworden...

Roger daltrey is een echte bob dylan; het zijn niet alleen de histerie en het flauwvallen die hier tellen zoals in de beste bietmuziek: het zijn de gevoeligheid, de natuurlijkheid, de opstandigheid tegenover de dood-levendenden, de zelfverzekerde gevestigdheid, militarisme en atoomoorlog, die de engelse amusementswereld tot de belangrijkste van de laatste 200 jaar heeft gemaakt.

Een nogal verward betoog, maar een rijpe vrucht voor anarchistiese idejen. In amsterdam zijn de idejen gekomen en ingeslagen bij de voorhoede van het PROVOTARIEJAAT: een groepje studenten, fietniks, magiekers en scholieren. Zij noemden zich provoos en begonnen de anarchistiese aktiviteit, hopen ieder provoserend denkend mens te beïnvloeden.

De damrakkertjes mengden zich in de heppening, die een steeds anarchistieser karakter begonnen te krijgen, zodat de plietsie de aktiviteit langzaam staatsgevaarlijk begon te vinden en er op in knuppelde. Zo is dan de heppening een daad van protest geworden tegen alle autoriteit en een wekelijks terugkerend hoogtepunt van staatsgevaar.

Ik verval in herhaling. De heppening is popart, de heppening is het magies centrum van het PROVOTARIEJAAT, dat zich onderscheidt in drie vage groepen: de provoos, de dampleiners en de brovoos. Hoe rejageerden de laatsten?

Zoals te verwachten was waren ze er en ze smeten met fietsbellen naar de gezagsdragers. Dit is een gunstig aspekt.

Ik hoop dat ook de brovoos in het vervolg niet uit verveling met fietsbellen gooien, maar omdat ze inzien dat iedere gezagsdrager een smerige last draagt, dat de polietsie fassistieser is dan u denkt.

MARTIJN

BERO III

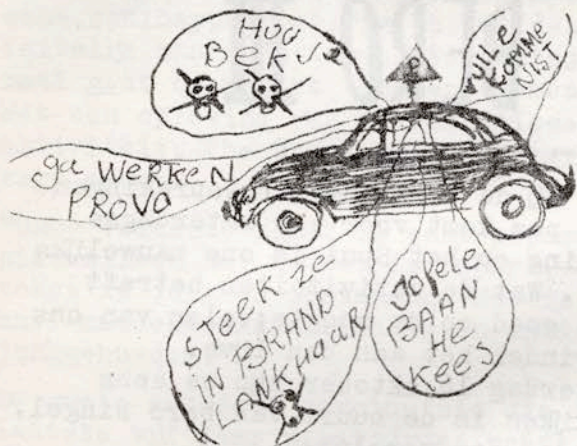
Wat er bij de politie-voorbeprekingen aan te pas komt voor een zaterdagse happening op het Spui is ons nauwelijks bekend. Wat de aktiviteiten betreft zijn we goed op de hoogte; velen van ons ondervinden het aan den lijve.

Op zaterdag 16 oktober zijn we eens gaan kijken in de buurt van bero singel. Hieronder een verslag.

Om + kwart voor twaalf verlieten een groot aantal rechercheurs het bero. 4 minuten later volgen nog ongeveer 5 exemplaren. Ondertussen arriveren 2 Renault Goelettes (de tot gevechtsauto's omgebouwde manschappenwagens). Terzelfdertijd in het manschappenlokaal (beneden): Platpetten worden toegesproken door een Brigadier met Leidersalures, die na het gesprek een kop koffie voor zich inschenkt, zonder het dubbeltje daarvoor in het bakje te gooien. Er wordt luid gejuich gehoord. Een zwarte Volkswagen Valiant stationcar met 4 luidsprekers staat terzijde van het gebouw, op de parkeerplaats van V&D. (Nummer: HM 68 - 43). Men start de gevechtsauto's, maar één weigert (UJ 62 - 23); reden ons bekend. Wanhopige pogingen mislukken.

De door dit onheil achtervolgde platpetten vertrekken maar liefst 7 minuten te laat (7 over 12) naar het Spui. Volgorde: Zwarte luidsprekerwagen, één gevechtsauto, witte politieauto. Zeven minuten lang hebben rechercheurs op het Spui moeten aanzien hoe de mensen er zomaar doen wat zij goed achten, zonder ervoor gegrepen te worden! U begrijpt dat zij dan ook hun "kans" grijpen als zij er de mogelijkheid voor krijgen. Na 4 minuten verschijnt de eerste lading arrestanten: 8, merendeels jong uitziende heren met hun begeleiders. Nou zitten die gabbers zó pal naast je dat ondergetekende er vlooden van overnam. 16 mensen in een wagen bestemd voor 12: de politie bespaart op haar manier kosten.

Een verse gevechtsauto wordt bezorgd door de technische dienst: de "pendeldienst" (A.N.P.) kan beginnen. Een tweede lading arriveert, opgevrolijkt met een blauw zwaailicht. De wagen rijdt aan de overkant van het Singel bij de Spaarbank, tegen het verkeer in. Er komen 5 arrestanten uit, waarvan enkelen (niet eens) aan de ketting met kwartel.

Uw verslaggever wordt verzocht "op te donderen", wat je natuurlijk niet doet. Derde lading: 5 stuks met begeleiding. De vierde lading bevat 8 arrestanten onderwie nb. 2 meisjes. Vijfde lading: vier stuks. Een aantal rechercheurs verlaten het gebouw op weg naar het Spui. (Advies aan deze figuren: kleedt je nu eens niet zoals je er gewoonlijk bij loopt met je piesemieterig regenjasje en de ceintuur strak om het middel; je valt zo op door onbetekenendheid!). Ik volg hen op de voet. Op het Spui aangekomen racen juist 2 politiewagens weg, de Nieuwe Zijds op. Ik krijg een lift en volg ze.

Op de Dam blijken provo's de deur van het Paleis te rammeien. Portieren vliegen open en de provo's, gevolgd door rechercheurs, vluchtten naar alle kanten. Voor P&C staat een blauwe Taunus (17m nieuw type), nummer: JU 62 - 79. Een wel bijzonder louche uitziende rechercheur achtervolgt een jongen in de Damstraat. De vent krijgt een lift van de blauwe Taunus. Als de jongen gegrepen is (een koud kunstje) wordt hij in deze wagen weggevoerd. Mogelijk dat het een "stille" wagen was. Een andere rechercheur loopt in dezelfde straat achter een ander aan. Aardig detail: hij houdt zijn rechterhand in zijn linkerbinnenzak.

Enfin, het totale aantal arrestanten liep op tot 34 ("een record" juichten enkele kranten). Opmerking: Met het feit dat de politie nu gebruik

maakt van een wagen met 4 luidsprekers, erkent men dat de eerste keren dat misbruik werd gemaakt van art. 186, de omstanders de bevelen niet eens gehoord kunnen hebben!

Pim Dekker

NASCHRIFT

Zaterdagocht. 23 oktober is de politie er weer in geslaagd een buit van 25 arrestanten binnen te halen, onderwie een paar buitenlanders, een fotograaf die z'n beroep uitoefende en enkele toevallige passanten.

Uitermate kwalijk was dat de politie nu voor 't eerst jongens greep (door duistere personen in burger, handboei om - autootje in), vòòrdat zij het bevel tot doorlopen had gegeven. Robert Jasper Gr. en z'n vrouw, Hans Metz en Marja Götze hoorden hiertoe.

De politie-terreur komt tot uiting in de razzia-stomping die het publiek rond het Lieverdje krijgt. De mensen kijken er schuw om zich heen of niet een van de talrijke rechercheurs op hen loert, uitgedeelde pamfletten worden haastig weggestopt alsof PROVO een illegale pers is.

Wat voor "zin" de wekelijkse happening zaterdag om 12 uur op het Spui (wij roepen iedereen op te komen!) ook mogen hebben: In elk geval laat zij zien dat de vrijheid in deze maatschappij alleen realiteit voor de grote meerderheid is.

Wij hebben sterk het gevoel dat er tussen de pogingen om de happening kapot te krijgen en het aanstaande huwelijk tussen Beatrix en Claus een verband is. Zodra wij met Claus-raus-happenings begonnen in juni van dit jaar is de politie begonnen zijn repressieve activiteiten te ontplooiën. Nu is de politie bang dat uit de happening een sterke anti-monarchistische straatbeweging zal groeien, wat inderdaad begint te gebeuren. De razzia's van de politie kondigen de komst van de (eks?)-fascist op de troon aan. Daarom zal elke toekomstige happening bij het Lieverdje een protest zijn tégen de razzia's, tégen Claus, tégen de monarchie!

EN GROET VAN DE ANTWERPSE PROVO'S.

Antwerpen heeft tot vòòr WO I een actieve anarchistische beweging gekend, die nadien volledig in het slop raakte. Doch tijdens de winter van 1960-'61 deed zich in België en vooral in de steden Luik, Gent, Brussel en Antwerpen een

uitgesproken revolutionaire stakingsbeweging voor die bijna twee maanden duurde zonder professionele of materiële achtergronden van betekenis. Honderdduizenden legden het werk neer om tegen de toenmalige regering Eyskens in opstand te komen. De staking was volledig en dra bleek het duidelijk dat de ganse strijd rechtstreeks tegen de STAAT en het GEZAG gericht was. De Belgische Socialistische Partij en de kommunisten, die deze strijd nooit wilden doch verplicht waren ze te erkennen, slaagden er nooit in ze te leiden. Wekenlang stonden honderdduizenden op straat. Massale manifestaties ontstonden spontaan. Ware veldslagen werden met de politie, leger en rijks-wacht geleverd, zonder duidelijke leiding.

Deze ANARCHISTISCHE opstand zal in de geesten van de jongeren die haar meemaakten een onuitwisbare indruk nalaten. Nadat doden en vele gewonden vielen en duizenden in de gevangenis opgesloten werden, eindigde deze memorabele staking.

Als direct resultaat van deze volksofstand ontstonden talloze scheuringen in de socialistische beweging, waarvan de meest sensationele wel het optreden van de bijna honderdjarige CAMILLE HUYSMANS was. Deze vriend van Lenin en legendarische figuur kwam met een eigen verkiezingslijst op in mei 1965, nadat op stalinistische wijze door de B.S.P. opgetreden was tegen hem.

100-jarige provo.

Frappant was echter dat de daadwerkelijke aktie voor Huysmans verkiezingen uitsluitend gevoerd is geworden door figuren uit het Antwerpse beatnikmilieu. De langharige nozems voelden intuïtief en verstandelijk aan dat op dat moment Camille een echte PROVO-daad bedreef, door zich af te scheuren van de partij die hijzelf stichtte! Na de verkiezingen vormde de groep rond Huysmans echter een partijtje zonder betekenis en zonder vat op de massa. Een slag in het water! De meest bewuste elementen scheidten zich af.

De happenings.

Sedert enkele maanden hebben een aantal figuren uit het artistieke milieu van Antwerpen regelmatig happenings op de Groenplaats gehouden. De stompzinnigheid van de Antwerpse geheime politie en geuniformeerde agenten bleek duidelijk toen zij begonnen deze HAPPENERS te intimideren en te vervolgen. Stompzinnigheid, omdat deze mensen uitsluitend artistieke bedoelingen

hebben met hun demonstraties, die niets rechtstreeks provokerends inhielden. Dus hier was het weer eens de politie die provokeerde!

Op zaterdag 2 oktober 1965 was weer een "artistieke happening" voorzien. Doch daar deze volledig mislukte, werd het initiatief overgenomen door mijzelf en enkele kameraden. De kreten ANARCHIE, VREDE, REVOLUTIE en WEG MET DE KONING weerklonken tot grote ergernis van de esthetische happeners, die zich duidelijk distancieerden van de zopas geboren PROVO-beweging.

De politie greep dadelijk in en de dossiers van de aktiefste provo's werden met foto's en verklaringen bijgevuld, nadat ze urenlang zinloos vastgehouden waren.

PROVO-aktie 1.

De reaktie van de antwerpse provo's was onverwacht. De Nederlander Thom Jaspers en Herman Bird & mezelf gaven eerste PROVO-pamflet uit op zaterdag 9 oktober, tijdens een happening door Wout Vercammen e.a. gehouden. In dit pamflet, gedrukt in de kleuren van de Belgische vlag, wordt opgeroepen tot een "vriendelijkheidscampagne voor de politie".

Het provotariaat in Antwerpen is ontwaakt. De politie-acties en uitgebreide maatregelen van de geheime diensten bewijzen dat de akties van individuele provo's gevaarlijker geacht worden dan de jaarlijkse anti-A-bom betogingen met tienduizenden zondagmanifestanten! Het belgische klootjesvolk en vooral het onderontwikkelde Vlaanderen heeft zich te verwachten aan een sterke aantasting van het GEZAG en de STAAT.

De nozems werden provo's en evolueerden van lastige pubers tot staatsgevaarlijke rebellen!

De verwarring is ons arbeidsveld.

LEVE DE ANARCHIE!

LEVE HET PROVOTARIAAT!

Koen Calliauw

BAKOENIN

"De taak van elke revolutionair is de revolutie te bevorderen" heeft de Cubaan Che Guevara gezegd en hij is naar andere landen gegaan om daar de revolutie die hij nodig vindt voor te bereiden. Che Guevara zet daarmee de traditie voort van de beroeps-revolutionair, die de wereld afreist om overal te agiteren, te organiseren tegen de bestaande orde.

Dit type ontstaat in het midden van de negentiende eeuw en het voorbeeld van de beroeps-revolutionair is dan de Russiese anarchist Michael Bakoenin.

De revolutie als vaderland.

Bakoenin nam in 1834 als 21-jarige ontslag uit de militaire dienst in Petersburg om naar het buitenland te kunnen en er de revolutionaire en socialistiese theoriën te bestuderen, waaruit zich later zijn anarchisme zou ontwikkelen. In 1846 werkt hij mee aan de revolutie in Parijs, in 1849 is hij de leider van de revolutie in Dresden. Maar de reactie overwint in Dresden en Bakoenin zit nu bijna elf jaar gevangen; eerst in Zwitserland, daarna in Rusland en tenslotte in Siberië. Per vrachtschip lukt het hem te ontsnappen uit Siberië en in de zomer van 1861 komt hij tandeloos maar grinnig aan in het milieu van de russiese revolutionaire emigranten in Londen. Hij overziet Europa en konstateert tot zijn ergernis dat de revolutie er nog steeds niet geslaagd is. In Polen ziet hij onrust, maar een reis daarheen mislukt. Dan maar naar Italië waar hij zijn "Alliance de la démocratie socialiste" opricht, die hij als anarchistische wig in de Internationale van Marx wil drijven. Marx weet dat te verhinderen en stoot Bakoenin uit uit de Internationale (Den Haag, 1872). In 1876 sterft Bakoenin in Bern, 62 jaar oud.

Waarom wil je revolutie?

In de eerste plaats omdat je je opstandig voelt, omdat elk gezag, elk machtsvertoon je een gevoel van verzet geeft. De opstand karakteriseerde Bakoenin. Begrijpelijk dus, dat hij in zijn hoofdwerk "God en de Staat" de opstand als een van de drie noodzakelijke voorwaarden beschouwt voor elke menselijke ontwikkeling. De andere twee voorwaarden waren volgens hem de dierlijkheid van de mens en de gedachte. Door de opstand maakt de mens zich vrij. Dat de duivel Eva daartoe (het plukken van de appel van de boom van de kennis was de eerste opstand van de mens) had aangezet was één van de redenen waarom de anarchisten altijd de voorkeur aan de duivel boven God gegeven hebben.

Bakoenin dacht dat voor revolutie nodig was een geheim genootschap dat als verloskundige van de revolutie op moest treden. Deze gedachte was tijdens de Franse revolutie het eerst in de praktijk gebracht door Gracchus Babeuf, wiens

kamaraad Buonarotti later een boek gepubliceerd heeft over het revolutionaire geheime genootschap.

Bakoenin schreef ontwerpen voor zulke geheime genootschappen, in samenwerking met zijn russiese vriend Netsjajef, die aan dit principe in Rusland bekendheid gaf. Je kan zeggen dat Lenins idee van de revolutionaire elite-partij er het vervolg op was.

In een in cijferschrift geschreven "KATECHISMUS DER REVOLUTIE" beschrijft Bakoenin (of Netsjajef, wat in dit geval niet veel uitmaakt) hoe de ware revolutionair, die lid is van het geheime genootschap, moet zijn.

"De revolutionair is volkomen toegewijd. Hij mag geen persoonlijke belangen hebben, noch gevoelens, noch eigendom. Hij moet helemaal opgaan in één enkele gedachte en één enkele hartstocht: de revolutie. Hij heeft maar één doel en één wetenschap: de vernieling. Daarom studeert hij mechanica, schei- en natuurkunde, soms medicijnen.

Hij voelt verachting en haat voor de tegenwoordige moraal. Alles is voor hem zedelijk wat de triomf der revolutie bevordert; alles wat haar tegenwerkt is onzedelijk...

Tussen hem en de maatschappij heerst een onophoudelijke, onverzoenlijke strijd op leven en dood. Hij moet zich voorbereiden op sterven, op het ondergaan van martelingen en op het doden van allen, die de revolutie in de weg staan. Des te erger voor hem als hij in deze wereld banden van bloedverwantschap, vriendschap of liefde bezit! Hij is geen echte revolutionair als deze gehechtheden hem belemmeren".

Ik ben de revolutie!

Door deze revolutie-ethiek (alles wat de revolutie dient is ethies verantwoord) wordt Bakoenin een schakel in de keten Babeuf - Buonarotti - Bakoenin - Netsjajef - Lenin, gesteld tenminste dat hij inderdaad de auteur of tenminste de inspirator van deze "Katechismus der Revolutie" is.

Een revolutie-ethiek die geen revolutie-ethiek is. Want wat wil Bakoenin met zijn revolutie bereiken? Vrijheid.

Moet hij zichzelf dan volledig aan zijn doel (de revolutie) ondergeschikt maken? Nee, want ondergeschikt zijn is juist een ontkenning van de begeerde vrijheid. Ik geloof tenminste niet in de dialektiese sprong: vrijheid door uitdrukkelijke onvrijheid.

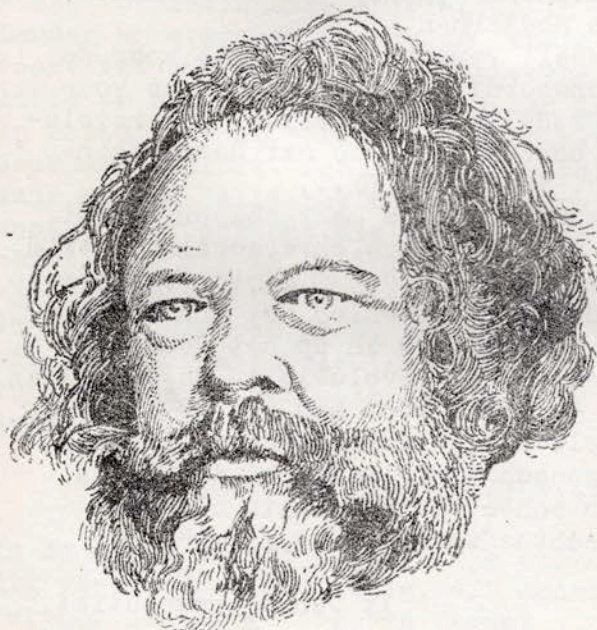
Daarom lijkt me de revolutie-ethiek van de "Katechismus der revolutie" verwerpelijk fanatiek en filosofies gezien zelfs kontra-revolutionair.

De revolutionair die na de revolutie kollektieve vrijheid wil moet die vrijheid NU, al direkt, in praktijk gaan brengen, als voorbereiding op de revolutie, als onmiddellijke, individuele realisatie van het revolutie-ideaal, als propagandisties wapen ook. Als de revolutionair zich het grote resultaat van onze revolutie zich al eigen maakt voordat de maatschappelijke revolutie zich heeft voltrokken kan hij terecht zeggen: ik ben de revolutie!

Marx - Bakoenin.

Ongewild werd Bakoenin met zijn Geheime Genootschappen een schakel in de keten Babeuf... Lenin, want de andere schakels waren alle representanten van het autoritaire socialisme (marksisme) waartegen Bakoenin altijd gevochten heeft.

"We moeten hier aan toevoegen, dat we elke poging tot maatschappelijke organisatie nadrukkelijk afwijzen, die, in strijd met de volmaakte vrijheid der individuen zowel als van de verenigingen, de instelling zou zijn van enig gereguleerd gezag. In naam van deze vrijheid, die we erkennen als de enige grondslag en de enige rechtmatige schepper van iedere economische en politieke organisatie, zullen we ons altijd verzetten tegen alles wat van verre of van nabij lijkt op staatskommunisme of staatsocialisme".

(Bakoenin in "Federalisme, Socialisme en Anti-theologisme".)

Behalve de onteigening van het bezit als overeenkomst heeft Bakoenins anarchisme dus weinig sympathie voor het marksisme. Want niet alleen is

Bakoenin volstrekt tegen het centralisme van de marksisten (hij zegt: decentraliseer de maatschappij tot een federatie van autonome communes), zijn manier om tot de revolutie te komen is ookal verschillend.

De marksistische socialistische vormen een (revolutionaire) partij en proberen deze door celvorming, parlementaire politiek en ledenwinst sterk te maken. Voelt de partij zich groot, sterk en kapitaalkrachtig genoeg, dan geeft het partijbestuur het sein voor de revolutie, die onder haar strenge leiding plaats vindt.

Bakoenin wil een klein revolutie-apparaat (het geheime genootschap), bestaande uit enkele betrouwbare en kapabele revolutionairen, dat door buiten-parlementaire aktie als lont fungeert. Maar de bom zelf is het volk, die de revolutie maakt en is. Het volk moet zelf de revolutie van onder op leiden. Het moet allereerst het oude volledig vernietigen, niet het oude overnemen, zoals de marksisten willen en doen.

Twee tamelijk oppervlakkige verschillen tussen anarchisme en marksisme heb ik nu even laten zien: de gedecentraliseerde maatschappij van de anarchisten tegenover de gecentraliseerde Staat van de marksisten en de revolutie onder leiding van de marksistische partij tegenover de revolutie van onder op van het anarchistische volk.

Beide verschillen komen echter voort uit een grote filosofische tegenstelling: voor de keuze gesteld kiest de anarchist vrijheid (daarmee verscheidenheid), de marksist gelijkheid (daarmee eenheid).

Vernietigen is scheppen.

Ik vermoed dat Bakoenin zich de wereld van 1965 leuker had voorgesteld. De overwinning van het marksisme in het ene deel van de wereld en de kracht van het kapitalisme in het andere deel zou hem somber gestemd hebben, de macht van de tegenwoordige regeringen woedend. En tot het provotariaat (destijds al richtte hij zijn hoop op de gedeklasseerden) zou hij zeggen:

"Het is niet waar, dat we al een bepaald plan voor de oprichting van het nieuwe moeten hebben, voordat we het oude vernietigen. Nee. Allereerst moeten we, zonder verder te denken, vernietigen: alle benauwende banden verscheuren. We moeten niet letten op de woorden van hen die toch eigenlijk maar knechten van het despotisme zijn; ook niet ons storen aan hen die oprecht plannen voor een nieuw maatschappelijk herstel hebben bedacht, boeken die goed zijn voor stoffige bibliotheken. Nee, we

moeten in 't begin vernielen, dat alleen. Inderdaad, de tegenwoordige generatie heeft slechts tot taak de vernietiging. De opbouw is niet haar zaak; dat is de zaak van de reïne krachten, die in de dagen der vernieuwing opkomen.

Nu gaat het om de vernietiging, en wel crescendo! De sociale slaap moet verstoord worden. De tegenwoordige generatie moet een meedogenloze, ruwe kracht scheppen en zonder ophouden op de weg der vernietiging voortgaan... De pan-destructie is een heilige zaak". ("De beginselen der revolutie").

Roel van Duyn

OPPOSITIE

(herleiding tot het provocerend denken).

"Anarchisten zijn het principiëel oneens met elkaar" zegt Roel van Duyn. Dat is één van de redenen, waarom ik in PROVO schrijf. Wie het oneens-zijn tot uitgangspunt durft te nemen, geeft daarmee blijk van zijn vertrouwen in de paradox, het irrationele. Verder weet hij dat zo de twijfel levend blijft en daarmee de creativiteit.

En tenslotte weet hij, dat er geen enkele groepering bestaat, waarvan de leden het volkomen met elkaar eens zijn, zelfs al gaat het om de ideeën, die hen in de groep samenbrachten.

Wie dit als realiteit erkent hoeft splitsing noch afscheiding te vrezen. Hij ziet immers in dat een intern verschil van mening niet een lastig incident is, maar een bittere noodzaak, om te voorkomen dat zijn medestanders hun identiteit niet verliezen in een "Befehl ist Befehl"-mentaliteit. Want voor wie weet, dat zijn behoren-bij-de-groep niet impliceert dat deze de antwoorden klaar heeft liggen, blijft de noodzaak van het zelfdenken bestaan. En van die mensen moet de groep het nu hebben! Kortom: De groepering die van Duyns standpunt onderschrijft, staat zeer sterk. Deze groepering is: Provo.

In dit blad echter is me nooit iets van die geschilpunten opgevallen (behalve een stukje van Olaf Stoop, dat het tegendeel beweest). Steeds werd zeer eenstemmig op politiek en klootjesvolk gekant, en hoewel dat

natuurlijk een bijzonder plezierige bezigheid is, werd die eenstemmigheid toch wel bijzonder irritant. Toen Roel van Duyn me dan ook vroeg om iets voor Provo te schrijven, dacht ik: Natuurlijk doe ik dat, als ze maar niet denken dat ik braaf, in het gareel (ook al is het dan een Provo-gareel) meeloop.

Het is mogelijk, dat bij die overweging minder integere argumenten een rol speelden. Het is natuurlijk leuk om in Provo te schrijven, maar het gedonder dat je dan met leraren, vrienden, je vader, tijdschriftredacteuren en misschien de politie krijgt, is niet te overzien. Het is dan ook bijzonder listig om in Provo een stuk tegen Provo te schrijven. Dan ben je naar alle kanten gedekt. Maar mijn belangrijkste argument was, dat ik, alvorens medewerker van Provo te worden, duidelijk mijn verhouding tot het blad en de "menigte van subversieve elementen" wilde bepalen.

Provo 1: "We zijn doordrongen van de uiteindelijke zinloosheid van onze daden. We geloven graag dat noch Johnson noch Kosigyn naar ons zullen luisteren en juist daarom zijn we vrij in wat we doen. Dit is er, volgens Roel van Duyn (in een interview met het Haarlemse tijdschrift "?") de reden van, dat een provo anarchist is. Nu er geen Heilig(end) Doel meer is, is het voor deze provo even zinvol anarchist te zijn als bv. pacifisties socialist. Hij heeft nu de volle vrijheid om te kiezen wat hij het mooiste vindt en dat is (natuurlijk) het anarchisme. Omdat hij de wereld toch niet zal kunnen verbeteren, kiest hij voor de zinloze opstand, geïnspireerd door onbereikbare idealen. (De schrijver van dit stuk haalt er dan Camus bij, waarschijnlijk uit een puberachtige drang tot het schermen met Grote Namen en het tonen van zijn filosofiese aanleg).

In wezen is deze theorie dezelfde als die van het klootjesvolk: "Je bent een idealistische gek, Bart. Denk toch niet dat je de wereld kunt verbeteren, idioot. Je loopt met je hoofd in de wolken. Je bent niet realistische". Het enige verschil is, dat wij in die situatie een laatste wanhopige sprong doen en dat het klootjesvolk achter zijn TV kruipt. De argumentatie is echter dezelfde.

In Viëtnam worden mensen vermoord om het prestige te redden (?) van een bevriende natie, die daarmee alleen maar óns leven in gevaar brengt. De nog levende mensen in Viëtnam hebben hun hoop gevestigd op ons. Wij zijn de laatste, die nog iets zouden kunnen doen. 33.

Maar nee, wij hebben het opgegeven; we zien het niet meer, we geloven het wel en provoceren om te provoceren. In Zuid-Afrika worden Afrikanen door onze stamverwanten behandeld op een beestachtige wijze. Dictatuur, onwaarheid, fascisme, nationaal-socialistische ideeën en onrecht verrotten het land. Maar op onze steun hoeven de Bantoes niet te rekenen. Wij hebben hen opgegeven. Omdat we menen te weten dat ons doel onbereikbaar is, laten we ze barsten. Wij, de laatste strohalmen in de strijd, geven die strijd op. Wij gaan weer vrolijk door met provoceren om het provoceren, we kiezen voor de opstand om de opstand en het verzet om het verzetje.

Als we dan maar wel weten, dat we met ons doelloos provoceren de weg van de minste weerstand kiezen en geen haar beter zijn dan het klootjesvolk. Integendeel! Zij weten niet beter. Wij wel! Denk niet dat ik ertegen protesteer, dat we doelloos provoceren. Het is mijn mening, dat het hebben van een doel bepaald geen vereiste is om een actie op touw te zetten. Ik protesteer er echter tegen dat wij, die wél een doel hebben, dat doel in theorie domweg hebben opgegeven en de gemakkelijkste weg hebben gekozen.

In theorie! Niet in praktijk! Anders zou ik niet in dit blad schrijven. Via mijn weg geredeneerd kom je namelijk óók bij provo uit. Volgens mij vormen de provocaties de meest effectieve weg naar het doel, dat mij wel degelijk (ook al is het waarschijnlijk onbereikbaar) voor ogen staat. Ik geloof in het effect van de distel tussen de rozen, de trap op de teen, de prik met de speld: de shock-therapie. Ik vind het dan ook van fundamenteel belang, dat wij het anarchisme tot inspiratiebron van onze provocaties nemen. De anarchie is vooralsnog inderdaad onbereikbaar. Maar ik kies het onbereikbare niet omdat ik van mening ben, dat mijn idealen onbereikbaar zijn. Het kenmerk van de provocatie is volgens mij dat hij net iets "te ver" gaat. Immers: door aan onze kant een veel te zwaar gewicht te leggen verschuift het evenwicht tussen het klootjesvolk en ons naar onze kant. En dat is nu net waar het ons om gaat.

Ik provoceer dan ook niet om het provoceren. Ik provoceer om mensen in Viëtnam, in Zuid-Afrika, overal ter wereld, die creatief zijn, creatiever dan wij misschien, maar die de kans niet krijgen zich in hun menszijn te manifesteren. Daarom stel ik mijn creativiteit

ten dienste van hen en provoceer.

Vele provo's en hun geestverwanten zullen op grond van deze theorie provoceren (grootveld?). Maar dit provoceren is voldoende om hen met de anderen tot één groep te binden: de provo's. Want hun daden zijn eender, ook al verschillen hun argumenten. Dat verschil is trouwens essentieel: Omdat anarchisten het principiëel oneens zijn met elkaar.

Bart van Heerikhuizen
Heemstede.

provootjes & vopootjes

HEERLEN, 21 okt. Ongeveer 100 provo's hebben bij de zuil van Corriovallum een happening gehouden. De zuil en een fiets werden wit geschilderd. Toen één der provo's een toespraak tegen het kapitalisme had gehouden en de provo's riepen; "1,2,3,4,5,6,7,8, gooi die smeris in de gracht", greep de politie in.

KERKRADE. Provo's hielden een happening om het beeld van d'r Joep en de Markt en schilderden het wit.

ARNHEM. Provoos hebben voor Vroom en Dreesman twee happenings gehouden, die door de politie uitelkaar zijn geslagen. Het bekende beeld van de Gele Ridder (arnhems huzarenkorps) voor de AMRO-bank, dat een huzaar te paard voorstelt, is dmv. witte strepen veranderd in een huzaar te zebra.

TERNEUZEN. Zg. VOODOOS rijden op witte fietsen en houden happenings.

ZAANSE „happening”

(Van onze correspondent)

Zaanda m, 9 oktober

DE Zaadamse politie heeft vrijdagavond een eind gemaakt aan de eerste Zaanse maakt aan de eerste Zaanse „happening” door het inrekenen van de twee leidende figuren. Het waren de 17-jarige voorzitter Henk Snoek van de vereniging WDPHSLAWW, hetgeen betekent: Wij dragen potverdomme ons haar zo lang als wij willen, en de 19-jarige Rob F. Berghege.

Zij hadden het beeld van Tsaar Peter op de Dam voorzien van een pruik. Om half twaalf klommen zij, gadegeslagen door veertig mensen op het beeld. De politie verzocht hen tien minuten later er weer af te komen, aan welk verzoek zij gevolg gaven.

Vóór ons vopootje eerst nog de
maandelijkse warning tegen verdachte
(BVD & politie) automobielen:

JP 46 - 05 Zwarte Amerikaan (Chevr.)
MT 40 - 32 Witte Volkswagen
MX 97 - 41 Zwarte Volkswagen
LG 65 - 77 Witte Volkswagen
FF 83 - 31 Blauwe volkswagen
FV 47 - 03 Grijsze volvo
FV 56 - 88 Witte volkswagen
JF 96 - 34 Witte Taunus
GG 26 - 29 Zwarte Volkswagen
FV 54 - 86 Witte Volkswagen
Taunus 17m (oude versie) lichtgrijs
met donkergrijs dak: BP 22 - 70
Witte Taunus (12 m) : JF 96 - 34

Uit welingelichte bron vernemen wij
dat in Bussum een "móbiele colonne"
van het Leger een geheim bevel ge-
kregen heeft elke zaterdagavond in
staat van paraatheid te zijn, ten einde
bij het Lieverdje te kunnen ingrijpen,
als de politie het daar niet meer
aan zou kunnen.

Voor belediging Beatrix een week celstraf

(Van onze correspondent)

ALKMAAR, vrijdag. — Wegens
opzettelijke belediging van prin-
ses Beatrix is de 25-jarige A. J. D.
uit De Rijp door de Alkmaarse
politierechter, veroordeeld tot een
week gevangenisstraf en vijf we-
ken voorwaardelijk. De officier
van justitie, jhr. mr. A. Reigers-
man, had drie maanden gevange-
nisstraf geëist.

De verdachte, die aan de Amster-
damse kunstnijverheidsschool voor
tekenleraar studeert, had een plakaat
voor het raam van zijn atelier gehan-
gen, waarop hij voor prinses Beatrix
beledigende woorden had geschreven.

Het huwelijk van Beatrix met Claus
von Amsberg zal worden opgeluisterd
met een beatgroepje: SS en de gas-
maskers.

INHOUD:

New Babylon	1
Eigendom is diefstal	12
De waarheid over het Amsterdamse provotariaat	20
Bero III	23
Een groet van de antwerpse provoos	25
Bakoenin	27
Oppositie	32
Provootjes, vopootjes, warning	35

PROVO ZOEKT OVERAL WAAR DE NEDERLANDSE
TAAL GELEZEN WORDT VERKOPERS, IN HET BIJ-
ZONDER STUDENTEN EN SCHOLIEREN.

Rob Stolk

Karthuizersstraat 14¹¹¹

Amsterdam

Oplage van PROVO 1	500
(in beslag genomen).	
Oplage van PROVO 2	2100
Oplage van PROVO 3	2300
Oplage van PROVO 4	5000

Provo 4 €25,00
Reizen algemeen / Amsterdam Politie/Provo
Scheltema

E9

22079264601522

NIEUWENHUIJS, Constant & DUYN, Roel van & ...

